

De gamla är nya underklassen

<http://www.expressen.se/kronikor/ulfnilson/1.1149874/de-gamla-ar-nya-underklassen>

Svensk politik handlar om kronor och ören. Sällan om människor, deras liv och känslor och den hemska ensamheten som ligger som en rök över landet

Jag upplevde detta med smärtsam klarhet häromdan när jag var med i tv-programmet "Debatt" - en sån där råddig tillställning där ett par dussin deltagare skriker åt varandra, påhejade av Janne Josefsson. Det blev mest ett oartikulerat vrålande om att de gamla får för lite pengar.

Detta är för all del sant. Av Sveriges nära 1,6 miljoner pensionärer har hälften, 800 000 bara garantipension. Det betyder i praktiken att de måste leva på långt under 5 000 i månaden när hyran är betald. Alltså: existensminimum, något annat ord funkar inte.

Svensken blir, helt enkelt, lurad. Dick Kling har i sin utmärkta bok "Radhusproletärer och ombudskapitalister" räknat ut att svensken eller svenskan i snitt betalar in 6,8 miljoner i skatt. Och får 5,6 millar tillbaka; livet är underbart, men ingen särskilt bra affär. Bara den som lever till över 87 års ålder går ihop.

Snålheten mot de gamla har skapat en åldrig och i stor utsträckning kuvad och osynlig underklass. En av de hemska tidningsartiklar jag läst på många år berättar att Larmtjänsten 112 i fjol fick 650 000 samtal. Av dessa samtal var 700 - BARA SJUHUNDRA - så allvarliga att man skickade ambulans. Omkring 50 procent, alltså hälften, betecknades som "sociala".

Sociala - lika med att den som ringde kände sig så fruktansvärt ensam att han eller hon inte såg någon annan råd än att ringa 112 - för att höra en annan människas röst och kanske till och med få snacka en stund.

Under den senaste veckan har jag diskuterat larmsamtalen med dussintals svenskar. Skrämmande nog verkar ingen förvånad och många - alltför många - kunde bidra med berättelser om hur gamla fintas bort i vårdkö, vansköts och knuffas undan på hemmet och tynar bort därför att matningen inte får ta mer än fem minuter, högst.

Det värsta är ändå att familjen verkar ha upphört att existera. Med familj menar jag då inte bara pappa, mamma, barn (eller bög, bög, barn eller lesb, lesb, barn) utan den vidare gemenskap som sträcker sig genom två, tre, ibland till och med fyra generationer. Att barn hedrar sin fader och sin moder är numera, det har jag blivit övertygad om, mera undantag än regel. Tanten (som oftast lever längre än gubben) får sitta där och glo, omgiven av en ekande ensamhet. En sjuksköterska berättade för mig om en gammal dam på ett hem som fick besök av sin son en halvtimme varje midsommarafton, aldrig annars.

- Han var alltid irriterad och röt åt henne och tittade på klockan gång på gång... Dessutom hade han en taxi väntande som han ville att mamman skulle betala...

Jag kan ingenting bevisa, bara spekulera. Men det jag tror är att vi svenskar fastnat i ett system där vi anser att någon annan - alltså apparaten, systemet, det "allmänna" - bör ha ansvaret för att uppfostra våra barn och ta hand om våra gamla. Individuella lösningar undanbedes, kollektivets lagar ska gälla. Personligt ansvar har blivit en bristvara och klimatet mellan människor - jag hatar att skriva det - präglas av känslökyla. Det rationellaste är naturligtvis att äldre människor dör så snart som möjligt efter pensioneringen, men hursomhelst bör de skuffas undan och hållas på sparlåga - minst besvär på det sättet.

Och visst, -- vill den gamla tanten obetingat snacka med nån, kan hon ju alltid ringa 112...

Toni kommentar:

Allt medans detta kan fortgå, orsakat av att det saknas pengar, ligger biljett maskiner ouppackade i Umeå för 5 miljoner kronor, länsbolagen förinta 27 miljarder årligen i direkta pengar och ytterligare 30 miljarder via olika väl gömda transaktioner som låter politbaronerna leka utan insyn eller kritisk granskning. Det är fler än en som skall skämmas, skämmas över att detta kan fortgå.